

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह उपप्रबन्धक, आठौँ तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण: – लिखित परीक्षा					पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्याxअङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	100	40	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	100	40	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
२. द्वितीय चरण: –अन्तर्वार्ता					पूर्णाङ्क ३०	
विषय		पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		
अन्तर्वार्ता		30	-	मौखिक		

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तर पुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७८/१२/२९

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह उपप्रबन्धक, आठौँ तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र :- प्रशासन र व्यवस्थापन

खण्ड क - (५० अङ्क)

1. सार्वजनिक व्यवस्थापन

- 1.1 सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र, नवीनतम अवधारणा, विद्यमान चुनौती तथा समाधानका उपायहरू
- 1.2 प्रशासनिक विधिहरू (कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतिकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति, व्यवस्थापकीय परीक्षण)
- 1.3 संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशीलता र समूहगत कार्य
- 1.4 व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्तहरू
- 1.5 कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- 1.6 व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- 1.7 मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- 1.8 व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया र नेतृत्व
- 1.9 व्यवस्थापनका केही प्रमुखपक्षहरू : कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन र गुणासो व्यवस्थापन
- 1.10 वार्ता तथा संभौता सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान
- 1.11 व्यवस्थापन सूचनाप्रणाली र संगठनमामहत्व
- 1.12 सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रशासनको भूमिका
- 1.13 सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- 1.14 सार्वजनिक सेवाप्रवाह र सार्वजनिक सेवावडापत्र
- 1.15 विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र प्रयोग
- 1.16 विमानस्थल व्यवस्थापनका नयाँ अवधारणाहरू वारे जानकारी
 - सार्वजनिक नीजि साभेदारी (PPP) माध्यम बाट निजीकरण व्यवस्था
 - व्यवस्थापन करार (Management Contract)
 - कर्पोरेटाइजेशन
 - निर्माण, स्वामित्व, संचालन, हस्तान्तरण(BOOT)
 - स्थानीय तहमा हस्तान्तरण तथा संचालन

खण्ड (ख) - (५० अङ्क)

1 विकास प्रशासन र व्यवस्थापन

- 1.1 विकास प्रशासनका सिद्धान्तहरू
- 1.2 नेपालमा विकास प्रशासनका चुनौतीहरू
- 1.3 नेपालको योजना र बजेट प्रणाली
- 1.4 नेपालमा आयोजना व्यवस्थापन
- 1.5 भ्रष्टाचार विरुद्धको शुन्य सहनशीलताको अवधारणा र नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रणको संस्थागत व्यवस्था
- 1.6 अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रणाली (विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, एशियाली विकास बैंक)
- 1.7 खुल्ला अर्थतन्त्र र व्यापार उदारीकरण

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह उपप्रबन्धक, आठौँ तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 1.8 वैदेशिक रोजगार र सेवाव्यापार
 - 1.9 अन्तर्राष्ट्रिय आवागमन र व्यापार सहजीकरण
 - 1.10 वार्ता र सौदावाजी सम्बन्धीकला
 - 1.11 दिगो विकास, वातावरण र जलवायु परिवर्तन
 - 1.12 गरिबी निवारण : नेपालमा यसका लागि गरिएका प्रयास, उपलब्धि र चुनौतीहरु
 - 1.13 सार्वजनिक संस्थाको व्यवस्थापन
 - 1.14 नेपालमा नागरिक उड्डयनको विकास, चुनौती र समसामयिक अवस्था
 - 1.15 विकासमा सूचना प्रविधिको महत्व
 - 1.16 विकासमा वैदेशिक सहयोगको भूमिका र यसको उपयोग
 - 1.17 मानव विकास
- 2. व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकता**
- 2.1 सार्वजनिक जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व
 - 2.2 व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको अवधारणा र आयामहरु
 - 2.3 सार्वजनिक प्रशासनमा व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको प्रवर्द्धनका उपाय र वर्तमान अवस्था
 - 2.4 भ्रष्टाचार निवारण तथा भ्रष्टाचार निवारणका लागि गरिएका व्यवस्थाहरु

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

प्रथमपत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	लामो उत्तर	समस्या समाधान
प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्धी	(क)	५०	१ प्रश्नX १० अङ्क= १०	२ प्रश्नX २० अङ्क= ४०
	(ख)	५०	१ प्रश्नX १० अङ्क= १०	२ प्रश्नX २० अङ्क= ४०
जम्मा		१००	२ प्रश्नX १० अङ्क= २०	४ प्रश्नX २० अङ्क= ८०

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह उपप्रबन्धक, आठौँ तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:- सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

1. आर्थिक प्रशासन
 - 1.1 आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्य तथा महत्व
 - 1.2 आर्थिक विकासमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
 - 1.3 बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
 - 1.4 बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
 - 1.5 वित्तीय योजना (Financial Planning)
 - 1.6 राजस्वको सैद्धान्तिक पक्ष, राजस्व नीति, कर योजना (Tax Planning), राजस्व प्रशासन (कर, भंसार र अन्तःशुल्क, राजस्व अनुसन्धान तथा गैह्र कर राजस्वका श्रोतहरू र संकलन प्रक्रिया
 - 1.7 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको राजस्वका श्रोतहरू
 - 1.8 सार्वजनिक खर्च, सार्वजनिक आय र सार्वजनिक ऋण
2. लेखा सम्बन्धी आधारभूत जानकारी
 - 2.1 लेखाको अवधारणा र सिद्धान्त
 - 2.2 लेखाविधिका आधारभूत अवधारणाहरू
 - 2.3 नगद (Cash), प्रोदभावी (Accrual) र सुधारिएको प्रोदभावी लेखाकन प्रणाली
 - 2.4 लेखांकन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart)
 - 2.5 दोहोरो लेखा प्रणालीको सिद्धान्त र सो सम्बन्धी खाताहरू
 - 2.6 कारोवार विश्लेषण
 - 2.7 कारोवारको अभिलेखन र खातामा प्रविष्टि (Recording of Translation and Positing)
 - 2.8 बैंक हिसाव समायोजन विवरण (Bank Reconciliation Statement)
 - 2.9 लेखामा त्रुटी पहिचान र समाधान
 - 2.10 बिलिङ तथा असुली, डेविट क्रेडिट नोट
 - 2.11 विदेशी मुद्रामा कारोवारको लेखांकन
3. वित्तिय विवरण सम्बन्धी जानकारी र तयारी:
 - 1.1 सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance)
 - 1.2 आय तथा व्यय विवरण (Income and Expenditure Statement)
 - 1.3 वासलात (Balance Sheet)
 - 1.4 नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement) तथा कोष प्रवाह विवरण (Funds Flow Statement)
4. लेखा प्रणालीका क्षेत्रहरू र व्यवस्थापन:
 - 4.1 वित्तिय लेखांकन
 - 4.2 व्यवस्थापन लेखांकन
 - 4.3 लागत लेखांकन
 - 4.4 जिम्मेवारी लेखांकन
 - 4.5 कोष लेखांकन
 - 4.6 आयोजना लेखांकन
 - 4.7 वैदेशिक ऋण खर्च तथा शोधभर्ना लेखांकन
 - 4.8 खरीद व्यवस्थापन
 - 4.9 जिन्सी खर्च र मौज्जात व्यवस्थापन र मूल्यांकन
 - 4.10 चालु पूँजी व्यवस्थापन

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह उपप्रबन्धक, आठौं तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.11 सम्पत्ति व्यवस्थापन
- 4.12 हास कट्टी
- 4.13 बक्यौता व्यवस्थापन

5. आर्थिक विश्लेषण (Financial Statement Analysis) :

- 5.1 Liquidity Ratios
- 5.2 Leverage Ratios
- 5.3 Activity Ratios
- 5.4 Profitability Ratios
- 5.5 Common size Statement
- 5.6 Cost benefit analysis

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

6. नियन्त्रण र लेखापरिक्षण :

- 6.1 आन्तरिक नियन्त्रण, बजेटद्वारा नियन्त्रण/खर्च उपयोगिता नियन्त्रणका लागि बजेटको उपयोग
- 6.2 आन्तरिक लेखा परिक्षण
- 6.3 अन्तिम लेखा परिक्षण
- 6.4 कार्यमूलक लेखा परिक्षण
- 6.5 व्यवस्थापन लेखा परिक्षण
- 6.6 कर लेखा परिक्षण
- 6.7 बक्यौता असूली, कारवाही र बेरुजु फछ्यौट
- 6.8 जालसाजी अनुसन्धान
- 6.9 मूल्य नीति: Tariff, Surcharge, Rebate Discount
- 6.10 Evaluation of Bids: Local bids, International bids, Evaluation Standards

7. ऐन, नीति, नियमहरु र नागरिक उड्डयन सम्बन्धी जानकारी

- 7.1 नेपालको संविधान
- 7.2 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
- 7.3 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरुको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
- 7.4 आयकर ऐन, २०५८ र आयकर नियमावली, २०५९
- 7.5 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
- 7.6 नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८
- 7.7 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
- 7.8 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- 7.9 अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ तथा नियमावली २०५९
- 7.10 आयकर ऐन, २०५८
- 7.11 मूल्य अभिवृद्ध कर ऐन, २०५२ र मूल्य अभिवृद्ध कर नियमावली
- 7.12 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- 7.13 लेखा परीक्षण ऐन, २०४८
- 7.14 खर्च र सरकारी ठेक्का बन्दोबस्त ऐन, २०२० तथा नियमावली २०२२

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह उपप्रबन्धक, आठौँ तहको खुला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 7.15 सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ तथा नियमावली २०६५
- 7.16 निजीकरण ऐन, २०५०
- 7.17 कम्पनी ऐन, २०६३
- 7.18 उपभोक्त हित संरक्षण ऐन, २०५४
- 7.19 अन्तरसरकारी वित्तीय व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- 7.20 दस्तुर र शुल्क निर्धारण सम्बन्धी सैद्धान्तिक जानकारी
- 7.21 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको स्थापना, संगठनात्मक संरचना, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र आयस्रोत
- 7.22 नेपालमा हवाई यातायातको वर्तमान अवस्था, समस्या, समाधान र भावी सम्भावनाहरू
- 7.23 ICAO बाट जारी गरिएको Airport Economic Manual र सेवा शुल्क र लागत अपूरण (Cost Recovery) सम्बन्धी अवधारणाको जानकारी
- 7.24 आर्थिक नीति, वित्तीय नीति, मौद्रिक नीति तथा विदेशी विनिमय नीति सम्बन्धी जानकारी
- 7.25 हवाई नीति, २०६३

द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

द्वितीय पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	छोटो उत्तर	लामो उत्तर
सेवा सम्बन्धी	(क)	५०	१ प्रश्न X १०अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	१ प्रश्न X १०अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
जम्मा		१००	२ प्रश्न X १०अङ्क = २०	४ प्रश्न X २० अङ्क = ८०